

Staš Ravter: "Samo srečni smo lahko!"

Zdenko Vrdlovec

Ljubljana – »Tukaj, vidite, bo prostor za letni kino pa tudi za druge prireditve,« pokaže **Staš Ravter**, direktor Slovenske kinoteke, na pogreznjen podolgovat prostor sredi ploščadi pred Slovenskim etnografskim muzejem na Metelkovi. In ko po stopnicah sestopimo v ta pogreznjeni prostor in gremo vzdolž steklene stene, za katero vidimo vrsto stebrov, pridemo do vhoda v nove prostore Slovenske kinoteke. Ti so razvrščeni vzdolž dolgega hodnika in večinoma še prazni, do konca junija pa naj bi jih zapolnila knjižnica in arhivski oddelek, v enem pa bo zgrajena projekcijska dvorana. V ozadju arhivskega oddelka so predvideni depoji, ki jih bo treba še s steno ločiti od garaže. V nove prostore je zaenkrat že preseljena uprava Slovenske kinoteke in Ravter je nad njimi navdušen. Kdor je kdaj videl prejšnji kinotečni objekt na Kvedrovih 9, se temu ne bi čudil. A kljub temu...

Selitve Slovenske kinoteke s Kvedrove na Metelkovo je bila v medijih in nazadnje na nacionalnem svetu za kulturo predstavljen kot dvojno problematična: najprej zato, ker naj bi pomenila neuresničevanje načrtov iz Nacionalnega programa za kulturo za obdobje 2004–2007, in potem zaradi neustreznosti normativov požarne varnosti v arhivskem oddelku. V nacionalnem programu res nič ne piše o kakšni selitvi kinoteke, čez začneva s tem.

Res ne, tam je zapisan tale cilj: »Ureditve odprtih vprašanj glede prostorske problematike za potrebe dvorane Slovenske kinoteke na Miklošičevi 38 ter sploh prostorske problematike Slovenske kinoteke v Ljubljani in za sedanjaj Filmski sklad RS oziroma za bodoči sklad za audiovizualno kulturo na Kvedrovi 9 v Ljubljani in za Muzej slovenskih filmskih igralcev v Divači.« Tu gre torej za tri stvari. Prvič, za kinotečno dvorano – ta je po tistem, ko je bila nekaj časa zaprta, zdaj prenovljena in uspešno deluje. V Divači smo partner z občino, ki je prav na podlagi programov, ki smo jih pripravili v kinoteki, od norveškega finančnega sklada prejela 1,2 milijona evrov za poletno filmsko šolo, ki jo bo

Fotografija: Luka Čuhla

Staš Ravter, direktor Slovenske kinoteke: Novi prostori kinoteke na Metelkovi zagotavljajo optimalne delovne pogoje.

norveška filmska akademija izvajala v povezavi s slovensko stroko, ter za gradnjo prostorov za razne prireditve, na primer seminarje in simpozije, projekcijske dvorane in letnega kina. Tretja stvar pa je ta center ali sklad za audiovizualno kulturo, ki naj bi nastal na Kvedrovih 9, kjer je lastnik objekta država, njegov upravitelj Filmski sklad, kinoteka pa je podnajemnik. Filmski sklad kot nosilec projekta je pred leti pooblastil kinoteko, da pripravi dokumentacijo v zvezi s tem projektom, toda ob mojem

Na Kvedrovi bi ostali v objektu, ki je popolnoma neprimeren, tukaj pa smo sredi muzejske četrti in v štirikrat večjih prostorih.

prihodu v Slovensko kinoteko so mi ob primopredaji zamolčali te načrte, a tudi ob Filmskem skladu so bili glede nadaljnjih korakov do leta 2005 povsem pasivni.

V zvezi s tem pa je treba omeniti tudi zakon o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne programe v kulturi, izdan leta 1998; na podlagi tega zakona je bilo na seznam prihodnjih investicij uvrščenih pet projektov. Leta 2002 pa je bil izdan zakon o spremembah in dopolnitvah omenjenega zakona, po katerem so dodali še nekaj projektov, med njimi tudi skupni projekt Slovenske kinoteke in Filmskega sklada na Kvedrovih: ta projekt se je znašel na desetem mestu, zanj pa je bilo namenjenih 800 milijonov tolarjev. Tako po tistem zakonu so imeli prednost nerealizirani projekti iz programov, ki jih je določil zakon iz leta 1998. Pogledimo ta seznam: na prvem mestu je obnova objektov na Metelkovi – med temi je tudi objekt, v katerem se kinoteka zdaj seli; sledi gradnja prizidka SNG Opera in balet Ljubljana – to se pravkar dogaja; potem celovita prenova ljubljanske Drame – to je še v fazi načrtov; celovita prenova Moderne galerije –

se še ne izvaja; gradnja Prirodoslovnega muzeja Slovenije – se ne izvaja, itn. To pomeni, da bi projekt audiovizualnega centra glede na to, da je na tem seznamu na desetem mestu, morda prišel na vrsto še čez kakšnih deset let, če bi sploh kdaj.

Skratka, v prihodnjih desetih letih ne bi bilo nobene možnosti, da bi se na Kvedrovi kaj adaptiralo ali gradilo?

Tako je. Tam bi torej ostali v objektu na 300 kvadratnih metrih, ki je povsem neprimeren za Slovensko kinoteko in oddaljen od kinotečne dvorane, tukaj pa smo sredi muzejske četrti in v prostorih s 1200 kvadratnih metrov. Problematiko hranjenja, torej filmskih depojev, pa bi bilo treba v vsakem primeru obravnavati ločeno, saj je lokacija na Kvedrovi za takšno dejavnost nedopustna zaradi razlogov, kot sta bližina otroškega vrta in umiščenost v stanovanjsko naselje. Lahko smo samo vesel, da nam je ministristvo omogočilo preselitev s kraja brez perspektive v središčni mesta in prostore z najvišjimi standardi. Tu je bila že delovna inspekcija, ki je pregledovala delovne pogoje in je vse optimalno ocenila.

A prav eden od standardov, tisti glede požarne varnosti, naj bi bil problem, na katerega opozarja vodja arhiva v kinoteki Ivan Nedoh.

Marca lani, ko smo začeli ogled te prostorov, sem vsem vodjem kinotečnih oddelkov naročil, naj izdelajo vse potrebne parametre za svoje oddelke, torej vse, kar zadeva varnostne elemente, razporeditve in ureditve prostorov itn. To so naredili in na tej podlagi se je začel projekt gradnje iz 3. v 4. fazi. Februarja letos sem še enkrat prosil vodje oddelkov za zadnje pripombe, ki bi jih še lahko upoštevali pri gradnji. Ivan Nedoh ni imel nobenih. Čez dva meseca oziroma 12. maja pa mi je poslal elektronsko pošto in našel devet postavk, ki se mi niso zdele izpolnjene. Takrat smo imeli pripravljene že vse načrte za požarno varnost, ki smo jih prav zaradi njegovih pripomb še enkrat preverili in dopolnili. To je zavleklo gradnjo, tako da priročni depoji še zdaj niso dograjeni. Ivan Nedoh je dober strokovnjak na svojem področju, vendar se bojim, da se je pustil razpeti med svojo stroko in politiko: njegovo »naganjanje« selitvi kinoteke je izključno politično motivirano, stroko zlorablja v zasebne namene, kar je zame nepremisljivo.

V arhivskem oddelku torej ne obstaja problem požarne varnosti?

Požarnovarstvene študije kažejo, da ne.

A tudi glede selitve kinoteke se širjo govorice, da naj bi bila politično motivirana: vlada naj bi hotela prodati objekt na Kvedrovi...

S tem nisem seznanjen, vendar so zapleteni in dolgotrajni postopki: najprej bi Slovenska kinoteka kot podnajemnik morala vrniti prostore Filmskega sklada kot upravitelju, ta pa bi moral argumentirano pojasniti njihovo vrtno ministrstvu za kulturo, da bi to lahko predalo stvar vladi, ki bi odločila o usodi tega objekta. Če bi ga hotela prodati, pa bi morala pooblastiti ministrstvo za javno upravo. Bojim se, da bi se takšna stvar zvala zavlečki tudi do naslednjih volitev.